

STARFSLEYFI

Sláturhús

Sláturfélag Suðurlands svf.

Starfsemi:	Sláturhús
Leyfisnúmer:	UOS-2026-L018-01
Rekstraraðili:	Sláturfélag Suðurlands svf.
Kennitala rekstraraðila:	600269-2089
Staðsetning:	Fossnesi
Sveitarfélag:	800 Selfoss
Umfang:	Sláturhús með framleiðslugetu allt að 66 tonnum af skrokkum á dag. Brennsla á allt að 260 tonnum af sláturúrgangi á ári, að hámarki 3 tonn/sólarhring.
Málsnúmer:	UST202312-059/UOS2506103/UOS-1157
Gildir til:	30. apríl 2042

1 Almenn ákvæði

1.1 Rekstraraðili

Starfsleyfi þetta gildir fyrir Sláturfélag Suðurlands svf., kt. 600269-2089, vegna reksturs sláturhúss að Fossnesi, 800 Selfossi. Sláturfélag Suðurlands svf. er hér eftir nefnt rekstraraðili.

Komi nýr aðili að rekstrinum er hægt að sækja um að starfsleyfið verði fært yfir á hann, án þess að gefið verði út nýtt starfsleyfi. Með umsókninni skulu fylgja gögn sem sýna fram á að rekstraraðilinn hafi tekið við rekstrinum. Verði gerð breyting á nafni rekstraraðila ber honum að tilkynna Umhverfis- og orkustofnun um slíka breytingu.

Rekstraraðili getur falið verktaka með öll tilskilin opinber leyfi að annast verk fyrir sig. Rekstraraðili ábyrgist þó áfram að ákvæðum starfsleyfisins sé fylgt.

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir og haga starfsemi í samræmi við gildandi skipulagsáætlanir.

1.2 Umfang starfseminnar

Rekstraraðila er heimilt að reka sláturhús með framleiðslugetu allt að 66 tonnum af skrokkum á dag.

Starfsleyfisskilyrði þessi gilda einnig fyrir brennsluofn þar sem heimilt er að brenna allt að 260 tonnum af sláturúrangi á ári frá starfseminni, að hámarki 3 tonn/sólarhring.

Óheimilt er að taka við sláturúrangi til brennslu frá öðrum aðilum.

1.3 Eftirlit

Umhverfis- og orkustofnun hefur eftirlit með starfsemi rekstraraðila í samræmi við XIV. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og X. kafla reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Tíðni vettvangsheimsókna við eftirlit skal byggð á áhættumati, sbr. 54. gr. laga nr. 7/1998 og 57. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Eftirlit felst í umsjón með lögbundnum skilum, yfirferð og mati á gögnum. Jafnframt felst eftirlit í yfirferð gagna og reglubundinni skoðun á vettvangi, móttöku athugasemda og fyrirspurna. Eftirlitsaðili tekur saman skýrslur um eftirlit. Skýrslan skal vera gerð aðgengileg á vefsíðu Umhverfis- og orkustofnunar, á vefsvæði rekstraraðila, eftir að rekstraraðili hefur fengið tækifæri til að koma að athugasemdum og brugðist hefur verið við þeim. Athugasemdirnar skulu eftir atvikum birtar með skýrslunni.

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða á sviði starfseminnar er eftirlitsaðila heimilt að beita úrræðum skv. gr. 1.7 og gildandi lögum og reglugerðum.

Viðbótareftirlit getur farið fram m.a. vegna nýs búnaðar, til rannsóknar á alvarlegum ábendingum vegna umhverfisins, alvarlegum umhverfisslysum, óhöppum og tilvikum þar sem reglum er ekki fylgt eða sérstakra úttekta vegna áætlana sem rekstraraðili hefur gert um úrbætur.

Eftirlitsaðila skal heimill aðgangur til skoðunar og eftirlits, þar á meðal töku sýna og myndatöku, sbr. 62. gr. laga nr. 7/1998.

1.4 Breytingar á rekstri

Rekstraraðili skal veita útgefanda starfsleyfis upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á rekstri með góðum fyrirvara áður en ráðist verður í þær, sbr. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 7/1998 og 1. mgr. 13. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Á grundvelli þeirra metur stofnunin hvort nauðsynlegt sé að endurskoða starfsleyfið.

Breytingin skal vera í samræmi við matsskylduákvörðun eða álit um umhverfismat framkvæmdar, sbr. lög nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana, ef við á.

1.5 Gangsetning og stöðvun rekstrar (lokun)

Áætlun skal vera til staðar til að bregðast við verði rekstri hætt, tímabundið eða varanlega, eða reksturinn stöðvast óvænt. Annars vegar skal þar fjallað um tímabundna rekstrarstöðvun og hins vegar um varanlega rekstrarstöðvun. Áætlun skal vera til staðar um frágang þannig að úrgangi, efnum, útbúnaði, tækjum, rekstrarsvæði, geymum, lögnum og menguðum jarðvegi sé ráðstafað á viðurkenndan hátt. Með áætluninni skal gengið út frá því að lágmarka möguleg mengunaráhrif og tryggja að ekki séu skilin eftir á svæðinu hráefni eða úrgangur sem tilheyra rekstrinum.

Rekstrarstöðvun skal tilkynnt eftirlitsaðila með a.m.k. þriggja mánaða fyrirvara eða þegar ákvörðun liggur fyrir. Þá skal einnig tilkynna um það ef reksturinn hefur verið stórlega skertur, þó ekki sé talin þörf á að virkja áætlanirnar. Bilanir og viðhald telst ekki stórlega skertur rekstur. Gera skal Brunavörnum Árnassýslu viðvart um stöðvun starfseminnar um leið og eftirlitsaðila. Eftirlitsaðila er heimilt að krefja rekstraraðila um að tímasetja áætlun um frágang ef hann telur þörf á.

Tilkynna skal eftirlitsaðila án tafar um stöðvun rekstar og ráðstafanir þar að lútandi þannig að taka megji út frágang. Tilkynna skal eftirlitsaðila um gangsetningu ef rekstur hefur legið niðri í meira en mánuð.

1.6 Endurskoðun starfsleyfis

Endurskoða skal starfsleyfið reglulega, sbr. 15. gr. laga nr. 7/1998 og 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Umhverfis- og orkustofnun er heimilt að endurskoða og breyta starfsleyfi áður en gildistími þess er liðinn vegna breyttra forsendna, sbr. 2. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 og 2. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018, sbr. einnig 14. og 15. gr. laga nr. 7/1998.

Umhverfis- og orkustofnun er skylt, eða eftir atvikum heimilt, að endurskoða starfsleyfið meðal annars í eftirfarandi tilfellum:

- Ef rekstraraðili breytir rekstrinum með þeim hætti að tilkynningarskylt er sbr. gr. 1.4.
- Þegar mengun af völdum stöðvar er slík að nauðsynlegt reynist að endurskoða gildandi viðmiðunarmörk fyrir losun sem tilgreind eru í starfsleyfi eða láta ný viðmiðunarmörk koma fram í leyfinu.
- Þegar nota þarf aðra tækni vegna rekstraröryggis.
- Þegar nauðsynlegt er að fara að nýjum eða endurskoðuðum umhverfisgæðakröfum í samræmi við 11. gr. reglugerðar nr. 550/2018.
- Ef breyting verður á bestu aðgengilegu tækni (BAT) sem gerir það kleift að draga umtalsvert úr losun mengunarefna.
- Ef breytingar verða á lögum eða reglum um mengunarvarnir eða annað sem snertir reksturinn.
- Ef mengun af völdum atvinnurekstrarins er meiri en búist var við þegar leyfið var gefið út.
- Ef vöktun leiðir í ljós að umhverfismarkmið sem sett hafa verið fyrir nærliggjandi vatnshlot á grundvelli laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála nást ekki. Endurskoðun skal tryggja að umhverfismarkmiðum verði náð.
- Ef breyting verður á skipulagi, skv. skipulagslögum nr. 123/2010.

Rekstraraðila er þó ætíð skylt að fara að gildandi lögum og reglugerðum, sbr. gr. 1.1, jafnvel þótt starfsleyfi hafi ekki verið endurskoðað.

Rekstraraðili skal, sé þess óskað af útgefanda starfsleyfis, leggja fram allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að endurskoða starfsleyfisskilyrðin.

1.7 Valdsvið, viðurlög og þvingunarúrræði

Rekstraraðili skal uppfylla skyldur þær er koma fram í 40. gr. laga nr. 7/1998. Ef frávik verða skal rekstraraðili tafarlaust upplýsa eftirlitsaðila um það og grípa til nauðsynlegra ráðstafana til að tryggja að öllum kröfum vegna starfseminnar sé framfylgt eins fljótt og auðið er.

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða á starfssviði sínu, eða fyrirmælum eftirlitsaðila um úrbætur, getur eftirlitsaðili beitt ákvæðum XVII. kafla laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, til að knýja fram úrbætur.

Stofnuninni er m.a. heimilt að veita áminningu og hæfilegan frest til úrbóta, ákveða rekstraraðila dagsektir og stöðva starfsemi eða takmarka hana til bráðabirgða, sé um alvarlega hættu, alvarleg tilvik eða ítrekað brot að ræða eða ef úrbótum er ekki sinnt innan tiltekins frests.

Umhverfis- og orkustofnun getur lagt á stjórnvaldssektir sbr. 67. gr. laga nr. 7/1998.

1.8 Upplýsingaréttur almennings

Almenningur á rétt á aðgengi að upplýsingum um starfsleyfi, starfsleyfisumsókn og mengunareftirlit í samræmi við reglugerð nr. 550/2018.

Umhverfis- og orkustofnun birtir eftirlitsniðurstöður skv. greinum 1.3 og 1.7 opinberlega. Birtingin er á vefsíðu stofnunarinnar eða með öðrum aðgengilegum hætti.

1.9 Umhverfisábyrgð

Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum atvinnustarfsemi sbr. lög nr. 55/2012 um umhverfisábyrgð, og skal koma í veg fyrir tjón eða bæta úr tjóni ef það hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir skv. lögnum.

Rekstraraðili skal þegar í stað grípa til nauðsynlegra varnaráðstafana vegna yfirvofandi hættu á umhverfistjóni sem rekja má til starfsemi hans. Ef umhverfistjón verður skal rekstraraðili þegar í stað hefja aðgerðir til að takmarka tjón eða afstýra frekara tjóni.

Rekstraraðili skal þegar í stað tilkynna Umhverfis- og orkustofnun um umhverfistjón eða yfirvofandi hættu á umhverfistjóni sem rekja má til starfsemi hans og upplýsa um alla þætti sem máli skipta. Jafnframt skal rekstraraðili setja fram og senda Umhverfis- og orkustofnun áætlun um úrbætur vegna umhverfistjóns sem þegar er orðið.

2 Starfshættir

2.1 Starfshættir og umhverfismarkmið

Rekstraraðili skal beita góðum starfsvenjum við rekstur starfseminnar. Rekstraraðili skal tryggja eins og best verður á kosið með markvissum vinnubrögðum að halda mengun loftsláðs og lagar í lágmarki. Gerðar skulu nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir mengunaróhöpp og draga úr afleiðingum þeirra. Beita skal bestu aðgengilegu tækni við að takmarka losun frá starfseminni með aðferðum sem samræmast BAT-niðurstöðum fyrir sláturhús, sjá nánar í gr. 3.1.

Rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim og skulu þau endurskoðuð á a.m.k. fjögurra ára fresti. Umhverfismarkmiðin skulu liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis og vera hluti af umhverfisstjórnunarkerfi rekstraraðila¹ (sjá gr. 2.5).

Eintak af starfsleyfi þessu skal ávallt vera tiltækt á starfsstöðinni og skal starfsfólk fá kynningu á ákvæðum starfsleyfis.

2.2 Samskipti og samráð

Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila og ber hann ábyrgð á samskiptum rekstraraðila vegna eftirlits með mengunarvörnum og framkvæmd viðbragðsáætlana. Eftirlitsaðili getur haft samband við fulltrúann utan hefðbundins vinnutíma ef þörf krefur. Tilkynna skal Umhverfis- og orkustofnun ef breyting verður á tengilið og/eða tengiliðsupplýsingum.

2.3 Aðstaða til mælinga

Tryggja skal við hönnun mannvirkja að góð aðstaða sé til mælinga og eftirlits með losun samkvæmt starfsleyfi þessu og þeim mæliáætlunum sem starfsleyfið kveður á um.

2.4 Verkstjórn og umgengni um athafnasvæði

Starfsfólk skal vera þjálfað til að bregðast við mengunaróhöppum og hafa viðeigandi þjálfun á tæki og öryggisbúnað. Tryggja skal kennslu og æfingu í viðbrögðum við mengunaróhöppum. Tryggja skal að starfsfólk hafi fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það gæti komist í tæri við og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar á vinnustað.

Rekstraraðila er skylt að ganga vel um og skal hann halda rekstrarsvæði sínu snyrtilegu. Rekstraraðili skal sýna ýrtruðu varúð þannig að jarðvegi verði ekki spillt með mengun, sbr. reglugerð nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg.

Eftirlitsaðili getur krafist lagfæringa og viðgerða á lóð, girðingum eða öðrum mannvirkjum og búnaði ef nauðsynlegt þykir til þrifnaðar eða ef ástand þeirra er til lýtis eða hættu fyrir umhverfið.

Takmarka skal aðgang óviðkomandi að vinnusvæði þannig að almenningi stafi ekki hætta af starfsemi.

¹ BAT 1, sbr. gr. 3.1

2.5 Umhverfisstjórnunarkerfi

Rekstraraðili skal vinna eftir umhverfisstjórnunarkerfi.² Velja má staðlað umhverfisstjórnunarkerfi, t.d. ÍST EN ISO 14001 eða þátttöku í umhverfisstjórnunarkerfi ESB sbr. reglugerð nr. 344/2013, um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi Evrópusambandsins (EMAS), eða annað kerfi sem uppfyllir kröfur um umhverfisstjórnunarkerfi í BAT-niðurstöðum.

Umhverfisstjórnunarkerfið skal m.a. fjalla um yfirstjórnun og fela í sér umhverfisstefnu sem kveður á um stöðugar umbætur á verkferlum og útbúnaði, greiningu á regluverki um umhverfismál og það skal ná yfir vöktun á losun og umhverfsvöktun.

Umhverfisstjórnunarkerfið skal innihalda iðefnastjórnunarkerfi, orkunýtniáætlun, áætlun um vatnsstjórnun, hávaða- og lyktarstjórnun og áhættumiðaða áætlun um stjórnun við önnur en venjuleg rekstrarskilyrði. Auk þess þarf það að innihalda áætlun um stjórnun kælingar fyrir sláturhús.³ Umhverfisstjórnunarkerfið á einnig að nota til að skrá aðföng og losun frá starfsemi og endurskoða reglulega þá þætti sem taldir eru upp í BAT-niðurstöðum.⁴

Rekstraraðila er heimilt að aðlaga umhverfisstjórnunarkerfið að stærð, umfangi og flækjustigi starfseminnar og þeim umhverfisáhrifum sem hún kann að hafa.⁵ Hefja skal vinnu við uppsetningu umhverfisstjórnunarkerfis eigi síðar en sex mánuðum eftir útgáfu þessa starfsleyfis og skal vinnu við uppsetningu lokið innan tveggja ára. Eftirlitsaðili skal upplýstur um stöðu innleiðingar umhverfisstjórnunarkerfisins í eftirlitum. Umhverfisstjórnunarkerfið skal vera aðgengilegt eftirlitsaðila.

2.6 Áhættumat og viðbragðsáætlun vegna hættu á mengun hafs og stranda

Rekstraraðili skal vera með viðbragðsáætlun sem unnin er á grundvelli áhættumats sem að lágmarki felur í sér skilyrði í viðauka I.B. í lögum nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda. Þar skal taka á hugsanlegri hættu á bráðamengun og hvenær tilkynna skuli um mengunaróhöpp til Umhverfis- og orkustofnunar. Viðbragðsáætlun skal endurskoða a.m.k. á fjögurra ára fresti.

Viðbragðsáætlun skal vera tiltæk starfsmönnum á vinnustað og aðgengileg eftirlitsaðila.

² BAT 1, sbr. gr. 3.1

³ BAT 1 (BAT 3, 4, 9a, 10, 16, 18, 21a og 23a), sbr. gr. 3.1

⁴ BAT 2, sbr. gr. 3.1

⁵ Heimild til að aðlaga kröfur á þennan hátt kemur fram í BAT 1, sbr. gr. 3.1

2.7 Viðbrögð og tilkynningar vegna mengunaróhappa

Verði óhapp eða annað atvik sem getur haft í för með sér losun mengandi efna út í umhverfið skal þegar í stað grípa til aðgerða til að koma í veg fyrir útbreiðslu mengunarefna og til að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfinu og heilsu manna. Eftir því sem við á skal fylgja viðbragðsáætlun, sbr. gr. 2.6. Rekstraraðila ber að hreinsa þá mengun sem kann að verða við óhöpp eða önnur atvik, á sinn kostnað.

Rekstraraðili skal fara yfir öll óhöpp og önnur atvik sem geta haft í för með sér losun mengandi efna út í umhverfið og gera ráðstafanir sem miða að því að hindra að sambærileg atvik endurtaki sig. Eftirlitsaðili skal upplýstur um slíkar ráðstafanir.

Ef óhapp verður sem þarfnast tafarlausra aðgerða skal hafa samband við 112, Neyðarlínuna.

Tilkynna skal eftirlitsaðila um mengunaróhapp eins fljótt og mögulegt er. Greina skal eftirlitsaðila frá því ef hætta er talin á neikvæðum afleiðingum fyrir umhverfið og heilsu manna.

Eftirlitsaðila er heimilt, ef þörf er á, að óska eftir upplýsingum um önnur sérstök atvik í rekstri sem geta haft í för með sér aukna mengun.

2.8 Trygging vegna bráðamengunar

Rekstraraðili skal taka ábyrgðartryggingu eða leggja fram aðra fullnægjandi tryggingu sem Umhverfis- og orkustofnun metur gilda, sem jafngildir allt að 1 milljón SDR, sbr. 16. gr. laga nr. 33/2004. Rekstraraðili skal senda Umhverfis- og orkustofnun staðfestingu á tryggingunni þegar þess er óskað.

2.9 Breytingar á mælingum

Eftirlitsaðili getur, telji hann ástæðu til, farið fram á tíðari eða aðrar mengunarmælingar eða efnagreiningar en starfsleyfið gerir ráð fyrir eða heimilað að dregið verði úr tíðni mælinga eftir því sem við á.

Ákvörðun um að draga úr tíðni mælinga skal þó ekki tekin nema eitthvert eftirfarandi skilyrða sé fyrir hendi:

- Mælingar hafi sýnt með sannfærandi hætti að mengunarpáttur er óverulegur.
- Mælingum hafi áður verið fjölgað umfram þær sem starfsleyfið tilgreinir.
- Sýnt hafi verið fram á að nota megri aðrar aðferðir en mælingar við að meta mengunina.
- BAT-niðurstöður heimila að draga úr lágmarkstíðni vöktunar ef losunargildi reynast vera nægilega stöðug.

3 Varnir gegn mengun ytra umhverfis

3.1 Mengunarvarnir

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á starfssviði sínu og tryggja að starfsemi hans sé rekin í samræmi við meginreglur 38. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Rekstraraðili skal tryggja að notuð sé besta aðgengilega tækni (BAT) við mengunarvarnir, sbr. b. lið 38. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, og nýta vel orku⁶ og vatn⁷. Þegar aðferðum er beitt við mengunarvarnir sem valda því að mengun færist á milli andrúmslofts, vatns og jarðvegs skal halda neikvæðum heildaráhrifum á umhverfið í lágmarki (sambættar mengunarvarnir). Mengun sem getur borist langar leiðir skal haldið í lágmarki.

Besta aðgengilega tækni fyrir sláturhús hefur verið skilgreind í „Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Slaughterhouses, Animal By-products and/or Edible Co-products Industries“, 2023 og BAT-niðurstöðum fyrir sláturhús, iðnað fyrir aukaafurðir úr dýrum og/eða ætar samafurðir.⁸

BAT-niðurstöður eru m.a. aðgengilegar á íslensku á vefsíðu Umhverfis- og orkustofnunar.

Númeraðar BAT kröfur í meginþexta og neðanmálsgreinum í þessu starfsleyfi vísa í þessa framkvæmdarákvörðun.

Rekstraraðili skal sjá til þess að starfsemin sé ávallt í samræmi við BAT-niðurstöður.

Ef rekstraraðili breytir um valkost um bestu aðgengilegu tækni þá skal hann upplýsa eftirlitsaðila um þær breytingar og hvernig þær samrýmast BAT-niðurstöðum.

Ef breytingar verða á viðmiði um bestu aðgengilegu tækni (BAT) skal rekstraraðili senda Umhverfis- og orkustofnun, að beiðni stofnunarinnar, tímasetta áætlun sem fjallar um með hvaða hætti hann hyggst taka upp hina nýju tækni en rökstyðja annars að honum sé það ekki mögulegt.

3.2 Meðhöndlun úrgangs og spilliefna

Meðferð úrgangs og spilliefna, þar með talið ösku, gjalli og öðru frá brennsluofni, skal fara eftir lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðum settum samkvæmt þeim.

⁶ BAT 9 og 21, sbr. gr. 3.1

⁷ BAT 10 og 22, sbr. gr. 3.1

⁸ Framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2023/2749 um að fastsetja niðurstöður um bestu, aðgengilegu tækni (BAT), samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2010/75/ESB um losun í iðnaði, fyrir sláturhús og iðnað fyrir aukaafurðir úr dýrum og/eða ætar samafurðir sem hafa verið innleiddar með reglugerð nr. 217/2025 um (4.) breytingu á reglugerð nr. 935/2018.

Fullnýta skal hráefni⁹, stuðla að endurnýtingu og endurvinnslu úrgangs eins og kostur er og þannig skal draga skipulega úr myndun úrgangs. Úrgangur, annar en sá sem brenndur er í brennsluofni rekstraraðila, skal flokkaður og honum skilað á viðurkennda móttökustöð fyrir úrgang, sbr. 9. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Skrá skal spilliefni sem myndast vegna starfseminnar skv. 11. gr. reglugerðar nr. 806/1999 um spilliefni í samræmi við reglugerð 1040/2016 um skrá yfir úrgang og mat á hættulegum eiginleikum úrgangs. Þá skal tryggt að starfsfólk hafi þekkingu á geymslu og meðhöndlun spilliefna og mögulegri hættu sem af þeim getur stafað.

Þegar úrgangi sem flokkast sem spilliefni er skilað til flutningsaðila eða móttökustöðvar, skal sá sem skilar úrganginum fá afhenta kvittun fyrir skilunum þar sem fram kemur nafn beggja aðila, magn og gerð spilliefnanna ásamt dagsetningu skilanna. Þessar kvittanir skulu aðgengilegar eftirlitsaðila. Ávallt skal gæta þess að ekki safnist upp birgðir af spilliefnum.

3.2.1 Sláturúrgangur

Meðhöndlun og vinnsla sláturúrgangs skal vera í samræmi við lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðum settum samkvæmt þeim. Um meðhöndlun og vinnslu gildir einnig reglugerð nr. 674/2017 um heilbrigðisreglur að því er varðar aukaafurðir úr dýrum og afleiddar afurðir sem ekki eru ætlaðar til manneldis.

Sláturúrgangur sem uppfyllir skilyrði til endurvinnslu skal samstundis fluttur á viðurkennda móttökustöð fyrir slíkan úrgang. Sláturúrgangur sem bíður brennslu skal geymdur í lokuðum og lekavörðum ílátum þannig að tryggt sé að ekki verði lyktarmengun eða fok frá geymslu úrgangsins. Geymsla sláturúrgangs utandyra án kælingar er óheimil.

3.3 Hávaði

Rekstraraðili skal draga úr/koma í veg fyrir hávaða frá starfseminni með því að nota sambland af þeirri tækni sem tilgreind er í BAT-niðurstöðum.¹⁰ Rekstraraðili skal tryggja að hávaði frá starfseminni sé í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 724/2008 um hávaða og töflu III í viðauka sömu reglugerðar.

Berist kvartanir vegna hávaða frá viðkvæmum viðtökum í nágrenni starfseminnar (s.s. íbúðabyggð eða vinnustöðum) getur eftirlitsaðili farið fram á við rekstraraðila að hann setji saman, komi í framkvæmd og endurskoði reglulega áætlun um hávaðastjórnun.¹¹

⁹ BAT 12, sbr. gr. 3.1

¹⁰ BAT 17, sbr. gr. 3.1

¹¹ BAT 16, sbr. gr. 3.1

3.4 Efnanotkun, öryggisblöð og skiptireglan

Rekstraraðili skal vinna samkvæmt efnalögum nr. 61/2013 og reglugerðum settum samkvæmt þeim sem og öðrum reglugerðum sem gilda um efni og efnablöndur. Við alla efnameðferð skal gæta þess að öryggisblöð séu aðgengileg og uppfærð.

Rekstraraðili skal innleiða og notast við íðefnastjórnunarkerfi í því skyni að lágmarka notkun á hættulegum efnum og sérlega varasömum efnum og áhættu sem tengist þeim,¹² þar með talið við hreinsun og sótthreinsun á aðstöðunni.¹³

Sé þess kostur að skipta út efnum eða efnablöndum sem eru talin geta haft í för með sér óæskileg áhrif á heilsu manna eða skaðað umhverfið skal það gert. Við geymslu og meðhöndlun efna skal takmarka aðgengi og mengunarhættu eins og kostur er. Við mengunaróhöpp skal fylgja viðbragðsáætlun skv. gr. 2.6.

3.5 Eldsneyti

Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá olíu og öðrum hættulegum efnum að ekki sé hættu á að þessi efni berist út í umhverfið, sjó, yfirborðsvatn eða grunnvatn. Engin mengandi efni mega leka í jarðveg.

Eldsneyti skal geymt þannig að öruggar mengunar-, árekstrar-, eld- og slysavarnir séu tryggðar í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 884/2017 um varnir gegn olíumengun frá starfsemi á landi. Notkun úrgangsolíu til kyndingar á brennsluofninum er með öllu óheimil.

3.6 Loft

3.6.1 Útblástur frá brennsluofni

Draga skal úr losun mengandi efna í útblæstri frá brennsluofni með viðeigandi tækni í samræmi við BAT-niðurstöður.¹⁴ Reykur frá brennsluofninum skal leiddur út um reykháf. Hæð reykháfs skal vera nægileg og útblásturshraði nógu mikill til að ekki sé hættu á niðurdreitti útblásturs í nágrenni ofnsins.

3.6.2 Vöktun á losun í loft frá brennsluofni og losunarmörk

Framkvæma skal mælingar á losun í andrúmsloft einu sinni á ári á meðan starfsemin er í fullum gangi, fyrir þau mengunarefni sem talin eru upp í töflu 1. Mælingar skal gera í samræmi við EN-staðla eða, ef þeir eru ekki fáanlegir, staðla Alþjóðlegu staðlasamtakanna

¹² BAT 3, sbr. gr. 3.1

¹³ BAT 11, sbr. gr. 3.1

¹⁴ BAT 15, sbr. gr. 3.1

(ISO), ÍST staðla eða aðra alþjóðlega staðla sem tryggja að gögn séu af sambærilegum gæðum. Losunarmörk í útblæstri eru tekin fram þar sem þau eiga við og skal losun ekki vera hærri en fram kemur í töflu 1.¹⁵

Tafla 1. Losunarmörk og viðmiðunargildi í útblæstri frá brennsluofni

Mengunarefni	Staðlar	Losunarmörk [mg/Nm ³]
Brennisteinsoxíð (SO _x)	EN 14791	100
Mengunarefni	Staðlar	Viðmiðunargildi [mg/Nm ³]
Kolsýringur (CO)	EN 15058	30
Ryk	EN 13284-1	
Köfnunarefnisoxíð (NO _x)	EN 14792	
Ammóníak (NH ₃)	EN ISO 21877	
Heildarmagn rokgjarns lífræns kolefnis (TVOC)	EN 12619	
Lyktarstyrkur**	EN 13725	
Vetnisklórið (HCl)	EN 1911	
Vetnisflúoríð (HF)	Enginn staðall	
Kvikasilfur (Hg)	EN 13211	
Málmar og málmleysingjar (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl og V)	EN 14385	
Díoxín/fúrön (PCDD/F)	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-3	

*Losunarmörk og viðmiðunargildi í töflunni eru reiknuð sem meðalgildi þriggja sýnataka í röð sem standa í a.m.k. 30 mínútur hver. Ef 30 mín sýnataka hentar ekki vegna sýnatöku- eða greiningartakmarkanna er heimilt að nota dæmigerðari sýnatöku-/mæliaðferð, sjá nánar í BAT-niðurstöðum.

**Lykt er talin óverulegur mengunarpáttur í útblæstri frá brennsluofninum. Umhverfis- og orkustofnun getur þó farið fram á að rekstraraðili vakti lyktarstyrk ef tilefni þykir til, t.d. vegna kvartana.

3.6.3 Kælimiðlar

Til þess að koma í veg fyrir losun á ósoneyðandi efnum og efnum með mikinn hnatthlúnunarmátt frá kælingu og frystingu skal nota kælimiðla án ósoneyðingarmáttar og með lítinn hnatthlúnunarmátt, t.d. vatn, koltvísýring, própan eða ammóníak.¹⁶

Lágmarka skal tap á kælimiðlum með þeim aðferðum sem tilgreindar eru í BAT-niðurstöðum.¹⁷ Halda skal skrá yfir allar tegundir kælimiðla hjá rekstraraðila og árlegt magn

¹⁵ BAT 8 og 15, sbr. gr. 3.1

¹⁶ BAT 20, sbr. gr. 3.1

¹⁷ BAT 23, sbr. gr. 3.1

þeirra sem notað er til að fylla á kælikerfi,¹⁸ sbr. gr. 4.1. Æskilegt er að tap á kælimiðli sé <5% af heildarmagni kælimiðils á kælikerfi (hlaupandi meðaltal yfir þrjú ár).¹⁹

3.6.4 Lyktarmengun

Notast skal við sambland þeirrar tækni sem skilgreind er í BAT-niðurstöðum til að koma í veg fyrir eða lágmarka lyktarmengun frá starfseminni.²⁰

Berist kvartanir vegna lyktarmengunar frá viðkvæmum viðtökum í nágrenni starfseminnar (s.s. íbúðabyggð eða vinnustöðum) getur eftirlitsaðili farið fram á við rekstraraðila að hann setji saman, komi í framkvæmd og endurskoði reglulega áætlun um lyktarstjórnun.²¹

Séu ráðstafanir rekstraraðila til lágmerkunar lyktarmengunar ófullnægjandi að mati Umhverfis- og orkustofnunar getur eftirlitsaðili krafist rekstraraðila um viðbótaraðgerðir í samræmi við BAT-niðurstöður.

3.7 Vatn

3.7.1 Frárennsli

Meðhöndla skal skólp í samræmi við BAT-niðurstöður²² áður en því er veitt út í fráveitukerfi sveitarfélagsins. Frárennsli frá starfseminni skal vera í samræmi við kröfur reglugerðar nr. 1450/2025 um fráveitur og skólphreinsun og ákvæði laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda.

3.7.2 Vöktun á losun í vatn og losunarmörk

Framkvæma skal mælingar á losun í vatn fyrir þau mengunarefni sem talin eru upp í töflu 2 með þeirri tíðni sem kemur þar fram. Mælingar skulu gerðar í samræmi við EN-staðla eða, ef þeir eru ekki fánlegir, staðla Alþjóðlegu staðlasamtakanna (ISO), ÍST staðla eða aðra alþjóðlega staðla sem tryggja að gögn séu af sambærilegum gæðum.²³ Losun skal ekki vera hærrí en fram kemur í töflu 2.²⁴

¹⁸ BAT 6, sbr. gr. 3.1

¹⁹ BAT 23, sbr. gr. 3.1

²⁰ BAT 19 sbr. gr. 3.1

²¹ BAT 18, sbr. gr. 3.1

²² BAT 14, sbr. gr. 3.1

²³ BAT 7 og 14, sbr. gr. 3.1

²⁴ BAT 14, sbr. gr. 3.1

Tafla 2. Losunarmörk og viðmiðunargildi fyrir losun í vatn.

Mengunarefni	Lágmarks- vöktunartíðni ⁽³⁾	Staðlar	Losunarmörk [mg/l]
* Áseyg, lífræn halógensambönd (AOX) ⁽²⁾	3 mánuðir ⁽¹⁾	EN ISO 9562	0,3
Heildarmagn köfnunarefnis (TN)	1 vika ⁽¹⁾	T.d. EN 12260, EN ISO 11905-1	25
Heildarmagn lífræns kolefnis (TOC) ⁽⁴⁾	1 vika ⁽¹⁾	EN 1484	35
Heildarmagn fosfórs (TP)	1 vika ⁽¹⁾	T.d. EN ISO 6878, EN ISO 15681-1 og -2, EN ISO 11885	2
Heildarmagn svifagna (TSS)	1 vika ⁽¹⁾	EN 872	30
* Málmar (Cu, Zn) ⁽²⁾	6 mánuðir	T.d. EN ISO 11885, EN ISO 17294-2, EN ISO 15586	Cu: 0,2 Zn: 0,5
Mengunarefni	Lágmarks- vöktunartíðni ⁽³⁾	Staðlar	Viðmiðunargildi [mg/l]
Lífræn súrefnisþörf (BOD ₅)	1 mánuður	T.d. EN 1899-1, EN ISO 5815-1	25 mg/l O ₂
* Klóríð (Cl ⁻) ⁽²⁾	1 mánuður ⁽¹⁾	T.d. EN ISO 10304-1, EN ISO 15682	

⁽¹⁾ Eftirlitsaðili getur heimilað að draga úr tíðni mælinga í samræmi við BAT7 ef losunargildi reynast vera nægilega stöðug.

⁽²⁾ Á bara við ef AOX, Cu, Zn, Cl⁻ greinast í skólpi sbr. BAT 2, lið IV.

⁽³⁾ Ef losun fer fram í lotum er nóg að mæla styrk mengunarefna einu sinni í hverri lotu.

Gildi fyrir samfellda losun (e. continuous discharge) skal mæla með því að taka sólarhringsblandsýni. Það er gert þannig að sýni eru tekin með jöfnu millibili yfir sólarhring og þau sameinuð í eitt ílát. Fyrir losun í lotum (e. batch discharge) þá er skal taka fjölda sýna miðað við rennsli yfir þann tíma sem losun stendur yfir og sameina. Ef frárennsli er vel blandað og einsleitt þá má taka stakt sýni fyrir losun. Sjá nánar um framkvæmd mælinga í BAT-niðurstöðum.

⁽⁴⁾ Það má mæla TOC eða COD. Losunarmörk fyrir COD er 100 mg/l.

* Setji sveitarfélagið Árborg upp skólphreinsivirki sem tekur við frárennsli frá starfseminni og eftirlitsaðili metur fullnægjandi, þarf einungis að mæla þau mengunarefni sem merkt eru með * í töflunni.

3.7.3 Lífríki og flokkun vatns

Samkvæmt lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála skulu vatnshlot ná þeim umhverfismarkmiðum sem sett eru fyrir þau. Reksturinn má ekki valda því að ástandi nærliggjandi vatnshlota hraki. Gæðapættir sem notaðir eru til að meta ástand vatnshlota eru settir fram í reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun, og eru útfærðir nánar m.t.t. ástandsflökka í vatnaáætlun.

3.8 Annað

3.8.1 Meindýr

Verði vart við meindýr skal sjá til þess að þau hafist ekki við eða taki sér bólfestu á athafnasvæði rekstraraðila. Rekstraraðili skal hindra aðgengi villtra fugla og spendýra að brennsluofni og úrgangsgeymslu. Ávallt skulu þó slíkar ráðstafanir vera í samræmi við lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum og lög nr. 55/2013 um velferð dýra.

3.9 Árangur í umhverfismálum

3.9.1 Orkunýtni

Stuðla skal að aukinni orkunýtni með þeim aðferðum sem skilgreindar eru BAT-niðurstöðum,²⁵ þ. á m. við slátrun og við stjórnun kælingar.²⁶ Gera skal úttektir á orkunotkun árlega þar sem orkunýtniáætlun er fylgt eftir.²⁷

3.9.2 Vatnsnotkun og myndun skólps

Draga skal úr vatnsnotkun og magni skólps eins og kostur er með þeim aðferðum sem skilgreindar eru í BAT-niðurstöðum,²⁸ þ. á m. við þrif á staðnum²⁹ og við slátrun.³⁰ Gera skal vatnsúttektir árlega þar sem áætlun um vatnsstjórnun er fylgt eftir.³¹

4 Innra eftirlit og mælingar

4.1 Skráningar

Rekstraraðili skal hafa eftirlit með rekstrarþáttum sem geta haft í för með sér mengun eða losun efna út í umhverfið. Skrá skal reglulega upplýsingar, t.d. í rekstrarhandbók, um eftirfarandi atriði og skulu skráningar vera aðgengilegar eftirlitsaðila:

- a) Þjálfun og reynsla starfsfólks sbr. gr. 2.4,
- b) mengunaróhöpp og viðbrögð við þeim sbr. gr. 2.7,

²⁵ BAT 9 og 21, sbr. gr. 3.1

²⁶ BAT 21, sbr. gr. 3.1

²⁷ BAT 9, sbr. gr. 3.1

²⁸ BAT 10, sbr. gr. 3.1

²⁹ BAT 10 og 11, sbr. gr. 3.1

³⁰ BAT 22, sbr. gr. 3.1

³¹ BAT 10 a), sbr. gr. 3.1

- c) aðföng og losun frá starfseminni sbr. BAT 2,
- d) vöktun á skólþstraumum, t.d. stöðug vöktun á skólþstreymi, sýrustigi og hitastigi sbr. BAT 5,
- e) árleg vatns- og orkunotkun sbr. BAT 6,
- f) árlegt magn skólps sem myndast sbr. BAT 6,
- g) tegundir og árlegt magn kælimiðla sem er notað til að fylla á kælikerfi rekstraraðila sbr. BAT 6,
- h) magn og gerð efnis sem er sent til endurvinnslu, endurnýtingar eða förgunar sbr. gr. 3.2,
- i) magn og gerð efnis sem er sent til spilliefnamóttöku sbr. gr. 3.2,
- j) mælingar og útreikningar skv. gr. 4.2,
- k) viðhald, eftirlit og bilanir í mengunarvarnabúnaði,
- l) prófun og kvörðun tækjabúnaðar,
- m) umfang starfseminnar (tonn af skrokkum/ári)
- n) fjöldi og tegund dýra sem er slátrað,
- o) magn og gerð þess sláturúrgangs sem er brenndur og tímasetningu brennslu,
- p) viðhald og bilanir á brennsluofni,
- q) hitastig í brunahólfi brennsluofns mælt nálægt innri vegg brunahólfsins á meðan á brennslu stendur,
- r) kvartanir og athugasemdir sem rekstraraðila berast vegna starfseminnar.

4.2 Mælingar og útreikningar

Rekstraraðili skal kosta og ábyrgjast framkvæmd losunarmælinga. Eftirfarandi mælingar/mat eða útreikninga skal framkvæma skv. BAT-niðurstöðum og skulu upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður þeirra vera aðgengilegar eftirlitsaðila.

- Styrk mengunarefna sem tiltekin eru í töflu 1 í gr. 3.6.2, vegna losunar í **loft** skal mæla árlega, sjá losunarmörk og viðmiðunargildi þar sem við á.
- Styrk mengunarefna sem tiltekin eru í töflu 2 í gr. 3.7.2, vegna losunar í **vatn** skal mæla með þeirri tíðni sem þar kemur fram, sjá losunarmörk og viðmiðunargildi þar sem við á.
- Tap á kælimiðlum (magn kælimiðla sem bætt er á kælikerfi) skal reiknað út sem hlaupandi meðaltal árlegs taps á þriggja ára tímabili, sbr. leiðbeinandi losunargildi í gr. 3.6.3.

Umhverfis- og orkustofnun getur farið fram á að reiknað sé ársmeðaltal fyrir sértæka nettóorkunotkun³² (gr. 3.9.1) og sértæka sleppingu skólps³³ (gr. 3.9.2) í samræmi við BAT-niðurstöður til þess að meta árangur í umhverfismálum.

³² BAT 21, sbr. gr. 3.1

³³ BAT 22, sbr. gr. 3.1

4.3 Skýrslugjöf

Rekstraraðili skal taka saman ársyfirlit og senda til eftirlitsaðila fyrir 1. maí ár hvert fyrir undangengið almanaksár. Í yfirlitinu skulu koma fram niðurstöður mælinga, skráninga og útreikninga, sbr. kröfur í 3., 4. og 5. kafla.

Umhverfis- og orkustofnun getur fallist á annað fyrirkomulag á þessum skilum, óski rekstraraðili þess. Rekstraraðila er heimilt að vísa til umhverfisupplýsinga ef þar er að finna ofangreinda samantekt.

4.4 Umhverfisupplýsingar

Rekstraraðili skal skila árlega til Umhverfis- og orkustofnunar upplýsingum um losun mengandi efna frá starfsstöðinni með rafrænum hætti, skv. 34. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 990/2008 um umhverfisupplýsingar.

Rekstraraðili ber ábyrgð á þeim upplýsingum sem hann skilar til Umhverfis- og orkustofnunar.

Heimilt er að skila upplýsingunum sameiginlega auk ársyfirlits sbr. gr. 4.3. Skilafrestir framlengjast þó ekki við það.

5 Umhverfisvöktun

5.1 Vöktunarmælingar

Umhverfis- og orkustofnun getur farið fram á við rekstraraðila að hann standi fyrir eða taki þátt í vöktun á helstu umhverfispáttum í nágrenni starfsstöðvarinnar og leggi fram vöktunaráætlun. Slík áætlun skal vera í samræmi við umfang losunar fyrirtækisins í þeim tilgangi að meta það álag á umhverfið sem starfsemin veldur.

5.2 Kostnaður

Rekstraraðili skal kosta og ábyrgjast framkvæmd mælinga sem kveðið er á um í starfsleyfi þessu auk vöktunar sbr. gr. 5.1. Umhverfis- og orkustofnun getur krafist frekari mælinga ef þörf krefur. Mælingar skulu vera í höndum rekstraraðila eða aðila sem rekstraraðili tilnefnir og Umhverfis- og orkustofnun samþykkir.

6 Flokkun starfsemi og gjaldskylda

Starfsemin þessi fellur undir lið 6.4 a) í viðauka I laga nr. 7/1998 og lið 6.4 a) í viðauka I. reglugerðar nr. 550/2018. Rekstraraðili greiðir Umhverfis- og orkustofnun gjald vegna útgáfu

starfsleyfisins, eftirlits og beitingu þvingunarúrræða skv. gjaldskrá Umhverfis- og orkustofnunar.

7 Gildistaka

Starfsleyfi þetta, sem er veitt samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, öðlast þegar gildi og gildir til 30. apríl 2042.

Starfsemin er ekki heimil án starfsleyfis og rekstraraðila ber að sækja tímanlega um endurnýjun á starfsleyfi ef hann hyggst halda rekstrinum áfram að liðnum gildistíma leyfisins.

Ákvörðun Umhverfis- og orkustofnunar um útgáfu starfsleyfis er kæránleg til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála innan eins mánaðar frá birtingu ákvörðunar Umhverfis- og orkustofnunar skv. 1. mgr. 65. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 4. gr. laga nr. 130/2011, um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.

Reykjavík, 30. apríl 2026

Umhverfis- og orkustofnun

Edda Sigríður Freysteinsdóttir

sérfræðingur

Sverrir Aðalsteinn Jónsson

teymisstjóri

Viðauki A Yfirlit yfir skil

Í eftirfarandi ákvæðum starfsleyfisins eru ákveðin skil tilgreind:

- Í gr. 2.1 er kveðið á um að rekstraraðili skuli setja sér umhverfismarkmið og þau endurskoðuð a.m.k. á fjögurra ára fresti.
- Í gr. 4.2 er kveðið á um þær mælingar sem skal framkvæma og hve oft, vegna losunarmarkna í gr. 3.6.2 og 3.7.2. Tilkynna skal tafarlaust um frávik/óeðlilegar niðurstöður í mælingum.
- Í gr. 4.2 er kveðið á um útreikninga á árlegu tapi kælimiðla vegna leiðbeinandi losunargildis í gr. 3.6.3.
- Í gr. 4.2 kemur fram að Umhverfis- og orkustofnun getur farið fram á að reiknað sé ársmeðaltal fyrir sértæka nettóorkunotkun (gr. 3.9.1) og sértæka sleppingu skólps (gr. 3.9.2) til þess að meta árangur í umhverfismálum.
- Í gr. 4.3 er kveðið á um að rekstraraðili sendi ársyfirlit til eftirlitsaðila fyrir 1. maí ár hvert.
- Í gr. 4.4 er kveðið á um að rekstraraðili skuli skila umhverfisupplýsingum árlega.

Sé misræmi á milli þessa viðauka og megintexta starfsleyfisins gildir megintextinn.

Viðauki B Greinargerð vegna útgáfu starfsleyfis Sláturfélags Suðurlands svf., Fossnesi.

Umhverfisstofnun var lögð niður 31. desember 2024. Þann 1. janúar 2025 tók Umhverfis- og orkustofnun til starfa en leyfi þetta er veitt af Umhverfis- og orkustofnun en hún tekur við verkefnum, réttindum og skyldum, eignum og skuldbindingum Orkustofnunar og þess hluta af starfsemi Umhverfisstofnunar er lýtur að umhverfis- og loftslagsmálum, sbr. 1. mgr. 7. gr. laga nr. 110/2024 um Umhverfis- og orkustofnun.

B.1 Almenn

Sláturfélag Suðurlands svf. sótti um endurnýjun á starfsleyfi til Heilbrigðiseftirlits Suðurlands. Þann 5. desember 2023 bárust Umhverfis- og orkustofnun framsend umsóknargögn frá Heilbrigðiseftirliti Suðurlands þar sem Umhverfisstofnun væri valdbært stjórnvald til að taka ákvörðun um útgáfu starfsleyfisins vegna umfangs starfseminnar.

Sláturfélag Suðurlands svf. var með starfsleyfi frá Heilbrigðiseftirliti Suðurlands sem gildi til 12. janúar 2024. Umhverfisstofnun framlengdi starfsleyfið til 25. maí 2024. Þá gaf stofnunin út bráðabirgðaheimild fyrir starfseminni til eins árs, skv. heimild í 7. gr. a. í lögum nr. 7/1998, eða til 25. maí 2025. Þann 23. maí 2025 tók Umhverfis- og orkustofnun ákvörðun um framlengingu bráðabirgðaheimildarinnar á meðan unnið væri að útgáfu nýs starfsleyfis en þó eigi lengur en til 23. maí 2026.

Umhverfis- og orkustofnun auglýsti tillögu að starfsleyfi, sbr. 3. mgr. 7. gr. laga nr. 7/1998 og 8. mgr. 6. gr. reglugerðar nr. 550/2018, á tímabilinu 13. mars 2026 til og með 13. apríl 2026. Auglýsingin var birt á vefsíðu Umhverfis- og orkustofnunar þann 13. mars 2026. Heimilt var að gera athugasemdir við tillöguna á sama tímabili. Tilkynning um opinbera auglýsingu var send til rekstraraðila, sveitarfélagsins Árborgar og Heilbrigðiseftirlits Suðurlands.

B.2 Afstaða til mats á umhverfisáhrifum

Sláturhús Sláturfélags Suðurlands svf. hefur ekki undirgengist mat á umhverfisáhrifum. Ekki er um að ræða breytingu á framkvæmd frá fyrra starfsleyfi þar sem sótt var um nýtt starfsleyfi fyrir sama umfangi. Leyfisveitingin er því ekki háð mati á umhverfisáhrifum, skv. lögum nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Sláturfélag Suðurlands svf. tilkynnti hins vegar uppsetningu á búnaði til eyðingar á áhættuvefjum úr sláturdýrum við sláturhús Sláturfélags Suðurlands svf. til Skipulagsstofnunar þann 1. júní 2016. Í ákvörðun Skipulagsstofnunar vegna tilkynningarinnar frá 30. júní 2016 kemur fram að fyrirhuguð framkvæmd væri ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif. Skipulagsstofnun ítrekaði mikilvægi þess að sú verktilhögun og

mótvægisáðgerðir sem kynntar voru við meðferð málsins yrðu viðhafðar sem og vöktun á aðgerðum og áhrifum.

Umhverfis- og orkustofnun telur að rekstur brennsluofns við sláturhús Sláturfélags Suðurlands svf. sé ekki líklegur til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif. Umhverfis- og orkustofnun hefur sett inn í starfsleyfið ákvæði varðandi rekstur og viðhald á brennsluofninum og vöktun á losun mengunarefna í útblæstri frá brennsluofni.

B.3 Áhrif á vatn

Í 22. gr. laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála segir að um vöktun vatns vegna atvinnurekstrar sem getur haft í för með sér mengun fer samkvæmt ákvæðum starfsleyfis. Í starfsleyfinu eru ákvæði varðandi viðeigandi hreinsun á frárennsli frá starfseminni í samræmi við BAT-niðurstöður fyrir sláturhús og losunarmörk fyrir losun mengunarefna í frárennsli frá starfseminni.

Starfsemi Sláturfélags Suðurlands svf. losar skólp í fráveitu sveitarfélagsins. Engin frekari skólpmeðhöndlun á sér stað á síðari stigum áður en því er sleppt í vatnshlotið Ölfusá 1 (103-1650-R) og er því um beina sleppingu að ræða.

Ekki var talin þörf á að fara fram á vöktun á vatnshlotinu Ölfusá 1 í starfsleyfinu. Í gr. 5.1 í starfsleyfinu er hins vegar ákvæði sem kveður á um að stofnunin geti farið fram á vöktun ef þörf krefur.

B.4 Athugasemdir við auglýsta tillögu

Engar athugasemdir bárust vegna tillögunnar á auglýsingatíma.

B.5 Breytingar frá auglýstri tillögu

Ekki hafa verið gerðar efnislegar breytingar frá auglýstri tillögu aðrar en lagfæringar á stafsetningu, orðalagi og vísan í lög og reglugerðir.

B.6 Gildistaka

Stofnunin hefur tekið ákvörðun um útgáfu á starfsleyfi fyrir Sláturfélag Suðurlands svf. að Fossnesi, 800 Selfossi. Umhverfis- og orkustofnun sendir starfsleyfið til rekstraraðila eftir ákvörðun um útgáfu og undirskrift.